

Gudstjenester i skoletiden

Tolkningsuttalelse | Publisert: 09.11.2009 | Sist endret: 13.11.2015

Skolen kan gjennomføre gudstjenester som en del av sin generelle kultur- og tradisjonsformidling. Gudstjenesten kan ikke være en del av KRLE-faget.

Gjelder

[Opplæringsloven § 1-1¹](#)

Oppdatert 13. november: Vi anbefaler at skolene organiserer deltagelse ved at elevene aktivt melder seg på, og at det bør være samtidig påmelding til gudstjenester og alternative tilbud. Vi presiserer også at fritak omfatter øving til gudstjeneste.

Foreldrene, eller den enkelte elev, hvis han eller hun er over 15 år, kan melde om fritak fra deltagelse i gudstjenester. Fritak omfatter også øving til deltagelse på gudstjenester.

Viktige forutsetninger for gjennomføringen

- Skolene skal gjennomføre gudstjenesten i samarbeid og forståelse med foreldrene og elevene. Dersom skolen ønsker å arrangere eller delta på en gudstjeneste, bør dette tas opp med foreldre i forkant, for eksempel gjennom samarbeidsutvalg eller foreldreråd.
- Det skal være enkelt for foreldrene eller elevene å forstå hva de eventuelt skal be seg frittatt for.
- Skolen skal gi informasjon i så god tid at foreldrene eller elevene som ønsker det, med rimelig frist, kan melde om fritak.
- Skolen må tilby ikke-diskriminerende fritaksordninger gjennom likeverdige alternative tilbud for de som melder om fritak.
- Skolen bør organisere deltagelse på gudstjenester ved at elevene aktivt melder seg på. Det bør være samtidig påmelding til gudstjenester og alternative tilbud.
- Foreldrene eller elevene skal ikke måtte gi ut informasjon om egen tro.
- Rektor bør jevnlig gjennomgå reglene om fritak fra aktiviteter med lærerne for å sikre at fritaksretten praktiseres riktig.

Bør ikke være semesteravslutning

Gudstjenesten bør ikke ges karakter av semesteravslutning, da en avslutning bør være samlende for alle elever på skolen. Avslutningsarrangementer, og andre markeringer i løpet av skoleåret som er ment å inkludere alle elever, bør derfor legges til skolen, slik at alle kan delta.

Regelverket

I rundskriv F-15-07 fra Kunnskapsdepartementet omhandles tiltak i forbindelse med Den europeiske menneskerettighetsdomstols dom av 29. juni 2007. Her fremgår det blant annet følgende:

Dommen omtaler også deltagelse i religiøse aktiviteter (bønn, salmesang, gudstjenester og lignende) og uttrykker bekymring, spesielt for de yngste elevene. Departementet ber derfor skolene være spesielt aktsomme overfor de laveste klassetrinnene.

[Til rundskriv F-15-07²](#)

Vi presiserer at skoleeier har ansvar for at skolene drives i samsvar med opplæringsloven med tilhørende forskrifter, herunder Læreplanverket for Kunnskapsløftet, og menneskerettsloven.

Gjelder ikke for skoler godkjent på religiøst grunnlag

Anbefalingene gjelder også for skoler som er godkjent etter friskoleloven, med unntak av skoler godkjent på religiøst grunnlag.

Oppsummering av lenker i dette dokumentet

1. <http://lovdata.no/lov/1998-07-17-61/§1-1>
2. <http://www.regjeringen.no/nb/dep/kd/dok/rundskriv/2007/rundskriv-f-15-07-informasjon-om-endring.html?id=478230>